

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 160 Lei
Pe 3 luni . 85 Lei
Lunar . . . 30 Lei

TELEFON No. 750.

Tribuna Aradului

Ziar independent

REDACTIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și a
Agențiile de publicitate.

Recapitulări.

Muncitorii cu condeiul, cari s'au adunat în jurul acestei foi, și sub numirea ei cea veche și în actuala ei înfățișare, au avut dorința de a răspunde unei chemări foarte înalte și de a servi opinia publică din acest oraș și județ, cu un scris desinteresat, fără preocupări de interese personale, profesionale, ori de partid. Ei credeau că este o rușine ca bătrânul Arad, — odinioară — din pilduitor contiu și un focar de îndrumare pentru viața întregului Ardeal, — să fie lipsit astăzi în țara liberă de cea mai elementară manifestare de suflet național și conștiință românească, care este și trebuie să fie întotdeauna presea.

Intendențele lor, oamenii cari sorbeau cu credință scopuri frumoase, au fost nu odată puși la grele încercări: Fie că ironiile umora ori indiferența altora, încercau să-i descurajeze, fie că greutatea materiale și condițiile tehnice ale editării erau atât de critice, încât bunele intenții ale inițiatorilor păreau răsturnate și planurile frumoase spulberate de vitregia împrejurărilor și a oamenilor.

Totuși, prea era frumos scopul ca ei să nu înfrunecă aprobarea și adeziunea oamenilor de bine din acest județ. Astfel cu aportul material ce ni-l dau intelectuali, gazeta noastră, mai mult sau mai puțin scutită de surprize neplăcute, își continuă drumul ce și l'a croit, — drum care duce la suflète.

Gazetă, apărând, poate singura în țară, susținută fiind din contribuția opiniei publice, fără fonduri secrete, fără obligațiuni decât față de adevăr, sinceritate și conștiința acelor ce o scriu, — gazeta pe care o dăm cetitorilor noștri: înscamnă, o realizare deplină a unui ideal către care orice presă trebuie să tindă.

Este adevărat, că nu dăm cea mai perfectă foaie. Obiectivitatea ne obligă să recunoaștem a-

ceasta. Dar motivele acestor neajunsuri, în afară de condițiile vitrege în care se tipărește orice foaie în țara aceasta sunt și unele specifice — arădane. Pe cari le-am putea găsi în lipsa de interes a umora față de inițiativa laudabile și necesare și le-am descoperi în acele suflete scurte și fără vlagă a căror putine puteri se emulzează în marginile strâmte ale unei vieți fără orizont și egoistă.

Este adevărat că nu dăm foaie universală și senzatională, care umora place așa de mult.

Dăm însă cuvinte sincere isvorite din intenții curate.

Cuvântul nostru nu este fulgerător, demagog. Sunt alții destui să vorbescă așa.

Cuvântul nostru nu este al lingușirii, nici nu tămăiază pe nimeni. De acestia avem prea mulți.

Puse în slujba binei comune dar mai altele și accentuând, servind viitorul acestui neam, cuvintele noastre pot să treacă în imensa viață un strop neobservat. Dar — că vor fi de aceia cari ne înțeleg, și vor simți cu noi deopotrivă necesitatea unei gazete culturale și de propagandă, pe care dorim să o înjghebam noi cei de aici, împreună cu aceia de afară ne sunt aproape sufletește, nu neîndoim. Nucleu de viață românească, gazeta noastră, dela apariția ei și până azi a reușit deja să concentreze în jurul ei, multe forte de viață. De azi înainte, credem, să poată și mai mult.

Fiindcă cei buni și doritori de progres, vor fi cu noi. Sufletele alese și cu nizuințe mobile ne vor găsi.

Am gustat ce-i drept, amarul victimei din hel-sug. Cu decepții ne-a dăruit viața și multe dintre inițiativa noastră au fost încoronate cu desamăgiri. Istovitoarea muncă pe care o desfășurăm — nu odată ne-a isbit în față cu des-gust.

Dar n'a pierit niciodată și nu va pieri în noi credința că cei buni și nizuitori, vor fi alături cu noi.

Și până când ei își vor înțelege chemarea și vor căuta să ne întâlnim în aceeași muncă, — noi, deocamdată continuăm singuri — dar cu speranțe, neștiuți, dar cu muftă râvnă și înem-jurați de indiferența care nu ne poate învinge avântul. Știm, că vom învinge.

Adecă nu. Nu vom învinge noi, fiindcă nu căutăm succesul nostru personal. Acesta dacă l'am vrea, cine știe l'am putea realiza și noi... la bursă ori în piață... Va învinge prin reușita scopurilor noastre, va învinge încă odată: *Sufletul național și românismul*. Idei părăsite de a-tăția și așa de mult, încât conștiința lor, apasă greu pe sufletul nostru.

Suveranii României la Varșovia

VARSOVIA. — În mărețul castel regal din Zamek, președintele republicii a oferit un dîneu de gală în onoarea suveranilor României. La masa, splendid împodobită, au luat loc suveranii României, președintele republicii, corpul diplomatic, dîni Brătianu și Duca, membrii guvernului polonez, generalul Haller șeful statului major și comandantii de corpuri de armată. În total nu-mai 150 persoane.

Maresalul Pilsudski ședea în dreapta regi-nei, iar președintele Wojciechowski în stînga.

Regele Ferdinand era așezat în dreapta dnei Wojciechowski.

Imediat după dîneul a avut loc o recepție strălucită la care a luat parte toată societatea aristocrată a Varșoviei.

În sala de muzică a castelului s'a dat un concert la care au dat concursul artiștii operei din Varșovia, M-me Lewicka, Moksitzka și tenorul Gruszewynski.

În grădina ferțe luminată, baletul operei, sub conducerea primei balerine Schmolz a executat menue-uri.

O Inchinare.*

de Mihai Sadoveanu.

.....Trebuie să vă fac mărturisirea de credință, că poporul este părintele meu literar; că trecutul pulsează în mine ca un sânge al celor dispăruți; că mă simt ca un ștejar dela Orhei, cu mii și mii de rădăcini înfipte în pământul neamului meu.

Năcăjiții noștri străbuni au suferit, au luptat și au murit. Iar cântecele bătrânești și doinele s'au ridicat din inimile lor ca flori din morminte.

Se înțelege, că nu voi face aici nici un fel de studiu și nici un fel de analiză a poeziei populare.

O cunoașteți cu toții și-i de-a-juns. Vădit este că în această manifestare artistică, poporul nostru, pe lângă răsunetul durerilor și bucuriilor, și-a pus caracterele sufletesti. Prin aceasta literatura noastră populară are ceva al său propriu, deosebit de alte neamuri, și asta e îndestulător ca să poată porni dela ea o literatură cultă, originală ca a noastră. De altfel pe cercetătorii literaturii nu-i interesează și nu-i va interesa de cât literatură cu caractere specifice ale neamurilor, — pe lângă acel general omeneșe comun tuturor.

Fiecare neam trebuie să-și aducă nota sa în armonia obștoască. La urma urmei, de undeva tre-

bue să pornim. Unii au încercat să pucească dela artificialități și imitații streine. N'au adus însă lucruri ale noastre și de valoare decât acei care au avut în vedere elementul statornic al neamului nostru, poporul, cu limba lui. Cugetarea ascuțită și puțintel sceptică, pe care o găsim în proverbe, expresia colorată și plastică alter-nanța de zâmbet și tristețe tot sufletul popoului, variat ca o primăvară dela noi, — le găsim în cel dintâi povestitor artist al nostru, Ion Neculea — care nu e un mare cărturar cum au fost Costinestii, și care vorbește ca un răzeș sfătos de odinioară. Necazurile săracei Moldovei, Neculea le-a avut scrise în inima lui, cum spune însuși. În marginele limbei simple și înțelepte, a adunat în eronice lui comori de frumusețe artistică. Letopisetul său mi-i carte de căpătâi — și de câteori îl deschid mi-se umple sufletul de plăceri rare.

Vă rog să vă aduceți aminte de cele dintâi frumuseți poetice ale literaturii noastre culte. Doinele și lăcrămioarele lui Alexandri sunt vădit ecouri ale poeziei populare. Și străbătând opera marelui bard dela Micești nu te poți opri să nu observi că producțiile lui imediat următoare, în care se simt răsunete ale unei literaturi streine, nu egalează în frumusețe aceste prime accorde ale sufletului său.

Alexandri a înțeles și valorificat cel dintâi frumusețile literaturii noastre populare.

Poporul nostru nu s'a bucurat de viață inten-să și de cultură, aici, la hotarul lumii bestiiilor; în sufletul său însă mai stăruia încă lumina alt-ței victii și răsfrângerea unei culturi de odinioară

Trăind pe plaiuri și în văi, între frământul a-pelor și al codrului frate, într'o natură nosfâr-șit schimbătoare, în vremuri de restriște, a aștep-tat ca dor un eurenben de pace; și în viforurile iernei a idrit e'o lacrimă și e'un zâmbet zilei primăverii. Și în sufletele acelor ciobani cari prindeau cu ochiu de poet zările și mormurau cîntecul, era ceva care-i deosebea de neamurile barbare, — o artă și o finețe deosebită.

În poezia lor plină de contraste, acești vechi poeți anonimi cântau când suferința, în doină, când amorul, cu o delicatete deoseci surprinză-toare, când se avântau spre zări fantastice în cântecele bătrânești.

Cui n'a adus un zâmbet acelu agere versuri pe cari le amestecă flăcăii în taotul dansului? Multe nu pot trece granița artei, căci nu orice trecător este un depozitar al comorilor literare populare după cum nu orice român e născut poet; — și pe noi ne interesează numai ce-i artă. Iar cele alese și artistice sunt vrednice să se înfăți-șeze în orice antologie.

De pildă o epigramă împotriva unor fete nu tocmai harnice:

Multe 'n lume omul vede:
La o casă șapte fete
Și fântâna sub părete,
Moare cânte de sețe.

Bădișor depărțișor
Nu-mi trimite alăta dor
Trimite-mi mai puțintel
Dar vin d-ta cu el.

* Fragmente din minunata cuvîntare rostită de noul academician la sedința din 9 Iunie.

Ieri a avut loc o revistă militară la care a luat parte M. S. Regele Ferdinand, Regina Maria, Președintele Republicii Polone și membrii guvernului polon.

În cadrul impozantelor festivități președintele republicii polone Wojciechowski a decorat cu „Medalia polonă pentru vechie” pe M. S. Regele. Tot atunci l-a decorat pe d. ministru de externe I. G. Duca cu ordinul „Vulturul Alb”. După revistă, Regele Ferdinand a vizitat mormântul lui Kociusko. D. I. Brătianu președintele Consiliului a depus o coroană pe mormântul marelui pictor polonez Mikovics. După masă, la primărie s'a ținut o recepție, în cursul căreia primarul Varsoviei a prezentat M. S. Regelui Ferdinand diploma de cetățean de onoare al orașului. După aceasta, legația română a dat un dîneu de gală în onoarea Familiei Regale Române, la care d. Florescu ministru plenipotențiar a ținut primul toast.

Dela comitetul ziarului.

În timpul dela 31 Mai până azi au sosit cotizații pentru susținerea ziarului demni:

Mihail Grecu 40, dr. Avram Ursutiu 50, Crișan Ascaniu 100, Blaga Nestor 50, Langa Inocențiu 50, Nicolae Rondolean 20, Cornel Druhoră 20, prof. dr. Boca 100, inginer I. Ilana 300, Titu Oprea 100, Ioan Câmpean 50, dr. Laza Romanu 50, Ioan Njehin 25, Vasilie Dârlea 200, Popetiu Trajan 20, Z. Weidenfeld 50, M. S. Constantin (B.-Românească) 100, G. Dumitrescu (B.-Românească) 50, I. Tatu (Arădiana) 100, I. B. Păncrariu (B.-Centrală) 200, N. Cop. Păușești 50, dr. I. Borneas 100, Romul Coțoiu 50, ing. Stăitiu 100, Mircea Vasile 50, dr. Simion Popp (Târnova) 200, Ioan Costa 50, Fabrica de Tricotaj 50, Firma Andrényi 1000, Loc.col. Șandor Valeriu 100, Demetreanu 50, Savu Constantin ziarist 50, dr. Vasile Cucu 100, I. Pocioianu 20, I. Micosevici 10, Martincovici 20, Vasilie Suciu 50, dr. Aurel Grozda (Buteni) 500, dr. Sabin Dan (Buteni) 200, Iuliu Hălăușean 20, Aurel Șt. Șulțiu 200, I. Berzovan 20, Cosma Aurel 20, dr. Frâncu 10, Covacevici 20, dr. Ioan Robu 100, Constantin Popa 20, dr. Anghel Ștefan 100, prof. Manciuța 40, Nedelcu Nicolae 20, Onisifor Beju 40, dr. Aurel Raicu 20, Aurel Vațian 20, Cornel Săbău 200, dr. Chicin 40, Ioan Mercea 200, Savu Petroiu 200, Ioan Șielovan 200, Dimitrie Mieu 200, Dimitrie Roșeanu 200, Gheorghe Șielovan 200.

Dela Ioan Neculcea și până la Creangă a curs vreme îndelungă: aproape două veacuri, și în poporul și în altul găsește caracterele specifice ale acestor plaiuri și au scos la soare vechile comori. Amândoi au făcut parte din aceea familie de oameni rari și ciudați, cari ies din când în când de pe drumurile obștești și se răzlețesc cântând, cu ochii spre Dumnezeu.

Ca și ei odinioară, câte un păstor meciarturar se înalță pe aripi de gânduri și de visuri, — cântând sfios frumusețea veșnie schimbătoarelor lucruri și jalea scurte și trecătoare vieți. Aci e panteonul meu literar, simplu și rustic, fără podoabe, ca natura, însă mareț ca și dansa. Simțindu-mă al acestui popor și al trecutului și auzențe al acestor mari înaintași, le închin lor clipea solemnă de acum în care o adunare așa de aleasă, pe ei îi cinstește în numila mea operă.

„O, cântecul popular!... zicea cândva un mare poet al Poloniei; voi, sîrii sfînt al credinței, care legați vremurile vechi cu cele nouă; în voi își depune o națiune trofeele eroilor, nădejdea cugetării și floarea simțirii”.

În durerile și furtunile negurosului nostru trecut, doina și cântecul bătrănesc au fost izvoare de viață și energie. Cât, suferind, acest popor a cântat, el dădea dovadă că trăiește și va răzbi. De atunci încă pînă pînă pregătea mari de azi. Dela aceste fermecute izvoare de apă vie care să se adape toți cei cari cîntă și se simt ai acestui popor și ai acestui pămînt.

Cursurile dela Vălenii-de-Munte.

Cursurile de vară ale Universității populare dela Vălenii-de-Munte se vor ținea anul acesta între 15 Iulie și 15 August. Pînă acum au anunțat că vor ținea cursuri următorii profesori universitari și publiciști:

Dnii prof. N. Bănescu, V. Bogrea, Marin Ștefănescu, Florian Ștefănescu-Goangă, dela Univ. din Cluj. N. Iorga, Gh. Tască, Nae Ionescu, Părintele N. Popescu, Ion Rin-Giorgiu, dela Universitatea din București, dnii Titus Enacovici, Munteanu-Rîmnic, N. Batzară, D. V. Toni, Ap. D. Culca, Alex. Cusin și alții.

Inscrierile se primesc la „Liga Culturală”, Strada Banu Mărăcine No. 1 București.

Pietre așezate pe linia ferată răsfoarnă o dresină.

Din cauza unor pietre așezate probabil de răufăcători, sau de copii nechibzuți care umblă cu vitele la pășunat pe lângă calea ferată, a fost răsturnată o dresină care circula între Vulcan-Lupeni. Casierul secției de întreținere Petrosani, d. Munteanu s'a ales cu grave răni la cap și lezuni pe tot corpul. Cu aceeași dresină a fost transportat la Petrosani, unde a fost internat în spital.

Ar trebui ca organele jandarmeriei să ia cele mai drastice măsuri, ca odată pentru totdeauna să înceteze aceste atentate ale neastâmpăraților cari, în inconștiența lor nu-și dau seamă de nenorocirile pe care le provoacă.

O domnișoară se aruncă înaintea trenului.

În ziua de 24 Iunie a. c. domnișoara Sari Graus — domiciliată în Vulcan — s'a aruncat înaintea trenului 218 la chiar apropierea de intrarea în stație. Mecanicul trenului observând intenția numitei domnișoare a încercat să oprească trenul, însă încercarea i-a fost zădărnica, căci mașina împreună cu două vagoane au trecut peste corpul sinucigăseii. Cu același tren victima a fost transportată la spitalul din Petrosani sucombând în cele mai grozave chinuri. Cauza acestei sinucideri se crede că ar fi dragostea. S'a deschis o anchetă.

Construirea școalelor din jud. Olt.

După informațiile ce le avem dela nevizorul școlar Iosif Moldovan acum inspector în circumscripția a II-a Oradea Mare, care a luat parte în suita dlui ministru dr. Angheliescu la inaugurarea școalelor de acolo, în acel județ, la stăruința dlui prefect Alimășteanu s'au construit în anul acesta 137 școli cu 224 sale de lecții. Aproape în fiecare comună din județ este școală cu 4 sale pentru învățământul urban. Școalele s'au construit din înșufletirea poporului, cu un foarte mic ajutor de stat, pe care-l oferea d. ministru cu prilejul inaugurării, pentru încheierea lucrărilor. Vizita dlui ministru a produs înșufletire nespūsă. Fruntasii comunei Slatina, capitala județului, au sărbătorit în mod extraordinar pe d. ministru, care a îndemnat și a încurajat la muncă culturală pe toți fiii patriei. Tot cu prilejul acesta, s'a pus piatra fundamentală la nou înființata școală normală de învățători și s'au luat măsuri pentru înființarea unei școli normale pentru învățătoare.

Chestiunea legumelor.

Suntem informați că în urma preturilor maxime ale legumelor și abundenței lor, pe piața Aradului producătorii au cerut dlui primar dr. Robu să suspende prețurile maxime garantând că ele vor scădea. D. primar în urma cererii producătorilor — ca o încercare — a dispus ca, — pe timp de o săptămână — să suspende prețurile maxime. Legăm și noi credința de dlui primar de a încerca pentru scurt timp să vedem dacă, în anul ploilor, se va întâmpla minunea ca zarzavaturile să se ieftinească.

Decorații binemeritate.

Prîmim:

Ministru instrucțiunii, dr. C. Angheliescu, a făcut să răsplătească măcar în parte și într'un fel deosebit, munca prestată de d. Iosif Moldovan fost revizor școlar, când cu prilejul înaintării sale ca inspector al circumscripției Oradea Mare, i-a înmănat decorațiile „Răsplata muncii” cl. I și „Coroana României” cl. I, în grad de cavaler. Această răsplătă binemeritată ne umple de bucurie, văzând, că cei ce conduc destinele țării știu să prezinte, cu deplină conștiență și viața fără reclama, modestă a omului care nu a avut alt scop în viață, decât să muncească fără preget pentru luminarea neamului său, iar acum în urmă, pentru organizarea învățământului în acest județ de frontieră.

Fie, ca decorarea dlui inspector școlar Moldovan să servească ca stimulent tuturor celor chemați să muncească pentru binele și înaintarea neamului.

Indigestia aurului mondial va smulge America din izolamentul de pînă acum?

— America se înăbușe sub povara bogăției. —

LONDRA. — Tezaurul britanic a plătit zilele acestea prima rată semestrală din datoria către America, în suma de 16 milioane lire sterline. Goodenough, directorul unei mari bănci londoneze a declarat unui grup de mari industriași din Camera Comunelor, că este convins că, nu peste multă vreme, America va încerca de a se pune de acord cu Marea Britanie și cu alte națiuni europene relativ la chestia aurului. Statele-Unite au în casele lor, neutralizate, două miliarde de lire sterline de aur; ceea ce formează 4 septimi din aurul din întreaga lume. Poate, America nădăjduia să se pună la adăpost cu această imobilizare, cu această ascundere sub lăcăț a aurului: de fapt dela început acest fenomen a determinat o urcare generală a prețurilor, însă dată fiind lipsa muncitorilor și imposibilitatea Americii de a trimite pe piața mondială mărfuri pe prețuri de concurență, arma aceasta s'a întors în defavorul Statelor-Unite.

În ultimele trei luni America a importat mai mult decât a exoperat și e probabil că, dacă situația continuă, în curând Germania să-i ia locul Americii pe piața mondială.

După părerea lui Goodenough, criza datorită pletorii de aur care amenință America ar fi iminentă. Acest lucru ar forța-o să iasă din izolamentul de pînă acuma și să ia din nou parte în afaceri.

Diverse.

Câțiva prieteni ne întrebă de ce nu rugăm pe d. șef al gării Arad să dea drumul tuturor călătorilor cari sau bilete, să între pe peron sau direct în tren.

Ne întrebăm, dacă, simpaticul nostru amic, a avut dreptate sau nu; dar ne întrebăm iarăși dacă, harnicul șef al gării d. Jura, ar lăsa toată lumea care are bilete de tren cumpărate, să iese pe peron, ca să arunce acolo muncuri de țigări, fărmături de pâine, de mâncare, să spargă geamurile dela vagoane, etc., ce ar mai rămâne de splanda noastră gară?

Am vedea aspectul detestabil al gării, libere, pline de vânzătoare de alimente murdare de mucuri, de rămășițe de pâine, dovleac, cârnați, etc. etc.

Dorim ca invidiata curățenia a gării noastre să nu fie turburată de căteva nemulțumiri personale, iar amicul nostru, dacă a fost nemulțumit de purtarea vre-unui portar, să nu generalizeze chestiunea și să privească, interesul general, deasupra nepolitetei vre-unui usier. Rugăm în același timp pe d. șef de gară să pună în vedere că să evite asemenea nemulțumiri, dacă sunt.

Mare ofensivă asupra Moscovei comandată de Marele-Duce Nicolae Nicolaevici?

VIENA. — Emigranții ruși de pretutindeni speră într-o uriasă ofensivă asupra Moscovei. Această ofensivă ar urma să fie comandată de Marele Duce Nicolae Nicolaevici. Ziarele emigranților ruși aflători la Belgrad, scriu că Nicolae Nicolaevici ar pregăti la Paris această ofensivă de comun acord cu Kartaseff care ar urma să fie președintele viitorului guvern rus, și cu Dolgoroukoff cărui a-i ar fi rezervat portofoliul externelor.

Dacă de astădată acest lucru nu e o simplă dorință, peste vre-o două-trei luni, toți ex-ofițerii ruși aflători în străinătate vor trebui să fie mobilizați. Actualmente s'ar tinde doar la formarea mai multor organizații antibolșevice bazate pe o pretinsă întinsă nostalgie după țarism în Rusia Sovietelor; la un moment dat ar urma ca Marele Duce Nicolaevici să lanseze un manifest pentru a invita rușii aflători în străinătate să se înroleze în noua armată. Se spune că și Wrangel ar fi făgăduit tot sprijinul său, pentruca să reușească formarea unui bloc al tuturor organizațiilor emigranților ruși.

Atari știri sunt vânturate de presa europeană care le înregistrează fără să facă mare caz de ele.

Svârcolirile emigranților ruși cari și-au părăsit țara în timpurile cele mai grele, vor rămâne svârcoliri de pești pe uscat, cari vor înceta îndată ce Franța nu se va mai preta jocurilor lor absurde și nu-și va mai arunca banii pe toate drumurile.

Nemulțumiri.

Un cititor și prieten al ziarului nostru ne-a rugat să întrebăm onorata prefectură a poliției dacă n'ar fi drept că în timpul verii — sau mai bine zis a orașului de vară, introdus în toate țările apusului — să se schimbe și orarul birjarilor noștri, făcând pe cei de zi de la 5 dimineața la 9 seara; iar pe cei de noapte, de la 9 seara, la 5 dimineața. Credem că e justă observarea amicului nostru într-un cântec răsare acum la 4 și jumătate deci cu o oră și jumătate înaintea orașului actual. Apoi fânul și ovăsul nu este așa de scum ca iarna.

Lucruri vrednice a fi imitate.

Norvegia are cel mai mare număr de școli de economie casnică: 38 școli de economie casnică, rurale, 14 de stat, urbane și private. Programul este arta culinară, horticultura, floricultura, îngrijirea vacilor cu lăptăria, mercantologia alimentară, igienă, puericultura.

Iată o țară de la care avem atâtea de învățat!

Harding vrea să reprime imigrația abuzivă.

În vederea numărului mereu crescând al străinilor ce pătrund olandestru în Statele-Unite, președintele Harding va cere viitorului congres aprobarea unor speciale măsuri de represiune.

Un teatru-oraș.

Unde? De bună seamă în țara minunilor — America!

La New-York e în curs de construcție un teatru așa de vast și bogat în accesorii, pentru a putea forma de sine un întreg oraș. Clădirea de proporții uriașe, numără frumusețea a 37 caturi și un subsol strălucit de linii de ramvai și metropolitane. Sasezeci și patru de ascensorii sunt puse la dispoziția publicului pentru a trece la diferitele etaje: al doilea din ele constituie o adevărată stradă, zisă „boulevard al artiștilor” și cuprinde un mare număr de prăvălii, în special, de librerie și partituri muzicale.

Ofiții postale, telegrafice, telefonice, o bibliotecă, restaurante, un post medical, completează noul teatru, unic pe glob.

INFORMAȚIUNI.

— Membrii comitetului executiv pentru susținerea ziarului sunt invitați să ia parte la ședința ce se va ține azi, Mercuri 27, la ora 6 d. a. în sala mică a Primăriei, pentru stabilirea programului festivității ce se va aranja la Moneasa în 7 Iulie.

— Alături a sosit în Arad, în vederea unui concert, cunoscutul bariton GH. PETRESCU dela opera din București, fost timp de trei ani profesor de muzică la liceul „Moise Nicoară” din orașul nostru.

Sperăm că publicul din Arad și județ nu a uitat pe simpaticul bariton și cu toții își vor da întâlnire Joi 5 Iulie, ora 9 seara în sala Palatului Cultural.

Program din opere și cântece naționale.

— Mai mulți abonati ai ziarului nostru ne întreabă în baza cărui ordin, șefii de tren percepe taxe suplimentare călătorilor care aduc cu ei alimente fie pentru sine, fie pentru stăpânii lor, însă nu pentru comerț. Informatorii noștri ne asigură, că au călătorit cu odoamnă, în el. I. care aducea trei coșete mari de peste 15 kg. cu diferite alimente, având permis liber de călătorie și n'a plătit nimic. Tot atunci un funcționar inferior de stat, aducea alimente cumpărate pentru familia sa și a fost amendat cu taxa suplimentară pentru un coșet de 5 kg. mazăre, cu 52 lei.

Rugăm autoritățile în drept a lămurii publicului călător pentu a se evita orice calomnie, pentrucă nu înțelegem, ca cel ce călătorește în el. I. să nu plătească, iar cel dela clasa III. să plătească.

— Joi, ora 10 a. m. va avea loc în sala festivă a liceului, serbarea de fine de an a liceului „Moise Nicoară” din loc. Intrarea liberă. Părinții copiilor sunt rugați să asiste.

— Expoziția de țesături, lucruri de mână și desemnuri a elevelor dela liceul de fete, va mai fi deschisă cel mult două zile. Invităm publicul românesc să nu piardă ocazia și să vadă această oglindă a talentului micilor arădane.

— La Celigny (Elveția) s'a celebrat zilele trecute căsătoria marelui sociolog italian Vilfredo Pareto cu dra Giovana Regis.

— Amundson a renunțat să ajungă la Polul nordic cu aeroplanul din cauza deseii neguri care e actualmente în regiunile polare în urma scăderii temperaturii. Un ofițer francez, care a preparat o expediție polară arctică și care a renunțat în urma amănutei tentative a lui Amundson, își reia acum pregătirile.

— Un leac împotriva reumatismului ar fi fost aflat de Școala de medicină dela Universitatea din Newyork. Cura consistă într-o serie de injecții cu un „ser” numit „streptococchi viridins”. Experimentele cari se referă la cinea mii de cazuri, ar fi dat 80% de vindecări.

— Suntem informați din sursă sigură că dl Antal, directorul Serviciului de aprovizionare al orașului Arad, a cucerat marginea dinșpre Torontal a Banatului și a adus câteva furgoane de legume pe care le-a distribuit, o parte la „șpilărite” și o parte la baraca orașului.

Mulțumită prevederilor conducătorilor orașului și hărniciei dlui Antal, piața este provăzută în deajuns cu legume pe prețurile fixate de Primărie.

— CONVOCARE. Invățătorii din Arad sunt convocați la ședința pe ziua de Joi 28 Iunie a. c. în școala primară din „Palatul Cultural” ora 4 d. a. Obiectul: Alegerea prezidentului desp. cultural. — N. Cristea, pres. Asociației corp. did. primar din jud. Arad.

— Cu începerea dela 1 Iulie a. c. prețul făinei se urcă la 5 lei kgr. și tot de atunci nu se mai plătește prima de 500 lei pentru vagonul de grâu.

x Instructoară de limba maghiară s'ar angaja pentru timpul vacanței la familie română, lângă copii, în schimbul viptului. — Adresa: bir. de anunțuri WALINGER.

— Caut domnișoară în birou, având cunoștința perfectă a limbii române, maghiare și germane, precum și a dactilografiei. Ofertele să se trimită pe adresa „Vinea” comerț engros de vin și derivate. Arad, Strada Corăbiei (Hajó utca) nr. 5.

x Cumpăr în cantități mari, ciară și miere de albină galbenă, cu cel mai urcat preț. PAVEL ERDÖS, comerciant de coloniale Arad, Piața Avram Iancu nr. 3.

x PE TERASA CAFENELEI ORĂȘENESTI în fiecare seară cântă muzica condusă de renumitul Zoltan Dudas Körösi. — Înghetată, cafea, mâncări reci. — Serviciu prompt. — Proprietarii români roagă sprijinul publicului românesc.

Moare la 150 de ani!

Din Rio de Janerio se vestește:

A încetat din viață la Uba (Brazilia) individul cel mai bătrân al Braziliei, negrul Antonio Domingos, în vârstă de 150 de ani. A lăsat în urmă-i pe nevastă-sa care a trecut de un veac și cu care s'a căsătorit acum 85 de ani.

Bursa.

ZÜRICH închiderea. — Berlin 48, New-York 56050, Londra 2585, Paris 3460, Milano 2485, Praga 1676, Budapesta 625, Belgrad 635, București 290, Varsovia 57, Viena 786250.

BUCUREȘTI închiderea. — Paris 1160, Berlin 17, Londra 880, New-York 194, Milano 885, Zürich 3475, Viena 2850, Praga 586, Budapesta 260.

VALUTE: Napoleon 700, marca 24, leva 200, lira turcească 115, pfundul englez 840, francul francez 1170, francul elvețian 36, lira 880, dracma 500, dolarul 200, dolarul 197, marca polonă 24, coroana austriacă 31, coroana ungară 195, scutul 590.

Teatrul de vară.

— Repertoriul săptămânii. —

MERCURI: „Dela trei la patru”. Premiera comediei dnei I. Justh.

JOI: „Mignon”. Cu concursul Elisabetei Sándor B. și Ion Bing.

VINERI: „Amor agent financiar.”

SAMBATA: „Lakme”, seara de adio a Elisabetei Sándor B.

Amor care alintă este zeul iubirii, acum personifică pe un agent financiar, în jurul căruia s'au întretesut cele mai comice situații. Comedia aceasta, plină de un umor sănătos și spiritual, cu o intrigă bine tesută v'a face deliciul spectatorilor.

Arta cea mai deală și perfectă — a dat-o Elisabeta Sándor, în debuturile sale pe scena teatrului din Arad. Artista a fost sărbătorită îndelung de către publicul pe care dânsa l-a cucerit dela prima sa apariție la rampă. Dragostea aceasta a fost apoi motivul că despărțirea de această artistă a fost atât de grea. Următor acesteia artistă a renunțat la odihnă, și a fixat turneul său pentru Italia, la o dată ulterioară, numai ca publicul să o poată asculta în creațiile sale mai de seamă. Potrivit acestei intențiuni, direcți-

unea teatrului a fixat pentru săptămâna care începe trei seri în care va debuta celebra artistă. Astfel Joi va apare în „Mignon” și Sâmbătă în „Lakme”.

Azi Mercuri seara se va reprezenta la Teatrul de vară amuzanta comedie „Dela trei la patru” de dna Catjnea Justa Boross o simpatică doamnă din elita maghiară din Arad.

Acțiunea se petrece în lumea financiară, în mediul francez — Dialogurile pline de spirit — vrăjesc.

Premiera acestei fine comedii e așteptată de societatea arădănească iubitoare de teatru cu cel mai palpitant interes.

Redactor responsabil: IOAN DIMITRIU.

Cenzurat: NICHIN.

No. XXIV/96/B-1923.

Convocare.

Pentru ținerea ADUNĂRII GENERALE ELECTIVE fixez termen nou conform alineatului V. din art. 58 din legea org. și unif. corpului de avocați 12 Iuliu 1923, la orele 9 a. m. în sala de ședință a baroului avocaților (Strada Consistorului Nr. 6) Arad, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Alegerea decanului și a celor 5 membrii în consiliul baroului.

2. Timpul de votare: 10-1 a. m. și 3-5 p. m.

Conform articolului 61, al legii pentru organizarea și unificarea corpului de avocați, votul o obligatoriu și lipsa nejustificată dela adunarea electivă dă loc la o amendă.

Arad, la 25 Iunie 1923.

Dr. Silviu Moldovan, m. p.

comisar al guvernului pentru baroul din Arad.

Industria Textilă Arădănească

Societate Anonimă S. A.

Filatură de bumbac
Tesetorie de bumbac
Albitură :: Vopsătorie

ADRESA TELEGRAFICĂ: TEXTILARAD.
Telefon 758. Telefon 758.

S. A. Forestiera din Lomaș

Arad, Bul. Regele Ferdinand No. (22) 4.

Cea mai mare întreprindere forestieră din România, atât lemne esențe tari, cât și esențe mol. Forestrale ca aburi în Galasi-Ferestrău, Satu-mare-Ferestrău și Homorod-Cohalm.

Exploatare de păduri în toate regiunile Transilvaniei.

O RUGARE! Rugăm pe onor. Cititori să în toate ocaziile cumpărări se refere la anunțurile publicate și citite în „TRIBUNA ARADULUI.”

Băile arteziene Simay!

Cură miraculoasă de băi accido-carbonice, de sulfat și sare, în contra diferitelor boală: gută, reumatism, boală de inimă etc. Pentru muncitorii intelectuali, la cumpărare carnetului de bilete se acordă 10-25% reducere. Baia e deschisă pentru domni dimineața dela orele 6 și jumătate până la 1, iar pentru doamne dela ora 2 d. a. până la 6.

„BANCA CENTRALĂ”

:: pentru Industrie și Comerț S. A. CLUJ ::

Bancă autorizată de a face operații de devize.

Capitalul de acții || Fonduri de rezervă
L 50,000.000 depl. vărs. || Lei 16,000.000

CEA MAI MARE BANCĂ ARDELEANĂ!

Sucursala: ARAD

BUL. REG. FERDINAND Nr. 29

(IN CASELE PROPRII)

Are o magazie proprie cu capacitate 500-700 vagoane.

Telefon No. 860 și 330.

Telefon No. 860 și 330.

Se ocupă cu tot felul de operații de bancă, finansează întreprinderi comerciale și industriale, desface în mare tot felul de mărfuri; face afaceri de import-export în mare, dă avansuri pe mărfuri, pe cari le înmagazinează în depozitele proprii. Cumpără și vinde valute și face operații de devize. Primește depozite spre fructificare, pentru cari pe lângă, că oferă o garanție absolută, plătește cel mai urcat procent, ca interese (netto 5-6 1/2 %) plătit în plus din al său și impozitul către stat.

Banca Centrală din Cluj a înființat cea mai mare și modernă Fabrică de Sărmă și cuie și de sticlă întreagă România-Mare și multe alte întreprinderi industriale și comerciale.

Are Sucursale: în Arad, Alba Iulia, Bistrița, Hațeg, Oradea-mare, Sibiu și Turda și va mai înființa în Timișoara și Brașov și în toate centrele comerciale de dincoace de Carpați.

„VICTORIA”

INSTITUT de CREDIT și ECONOMII S. P. A.

:: CENTRALA: ARAD (ROMÂNIA). ::

Sucursala: în Chișineu, Șiria, Boroșineu și Radna
Județul Arad (România), în casele proprii.

Capital societar și fonduri proprii: 20,000,000 Lei. Depuneri spre fructificare: 80,000,000 Lei, din care o parte considerabilă sunt depuneri americane.

RAMURI DE OPERAȚIUNI:

Execută tot felul de operațiuni de bancă.

Acordă: împrumuturi cambiale.

hipotecare.

de lombard (pe gaj de efecte).

Finanțiază întreprinderi industriale, comerciale și agricole, Cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci, Lire, Franci și alte valute).

Primește depuneri spre fructificare pe libele și în cont curent, pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

Primește bani din America ca depuneri, ori pentru înmanuere partidelor în Țară.

Efectuează comis. în Țara America în afacerile emigranților. Primește cecuri spre încasare.

Bancă autorizată de a face operații de devize.

Primește asemnări de bani în țară și pentru străinătate. — Are legătură de cont curent cu toate băncile din Țară și străinătate.